

Формування та реалізація державної політики в сфері енергоефективності: стан та перспективи

Спільні слухання Комітету ВРУ
з питань енергетики та
житлово-комунальних послуг та Комітету з питань організації
державної влади, місцевого самоврядування, регіонального
розвитку та містобудування 13.10.2020

ОЛЬГА БУСЛАВЕЦЬ
В.о. Міністра енергетики України

Основні міжнародні зобов'язання України в сфері енергоефективності

Паризька угода

Угода про Асоціацію «Україна-ЄС»

Європейський Зелений Курс

Енергетичне Співтовариство

Директива 2010/31/ЄС про енергоефективність будівель (EPBD)

Директива 2012/27/ЄС про енергоефективність (EED)

Директиви 2009/28/ЄС та 2018/2001 про поширення використання енергії з відновлюваних джерел (RED)

Директива 2009/125/ЄС вимоги до екодизайну

Regulation 2017/1369 (на заміну Директиви 2010/30/EU) про енергетичне маркування

Політика у сфері енергоефективності

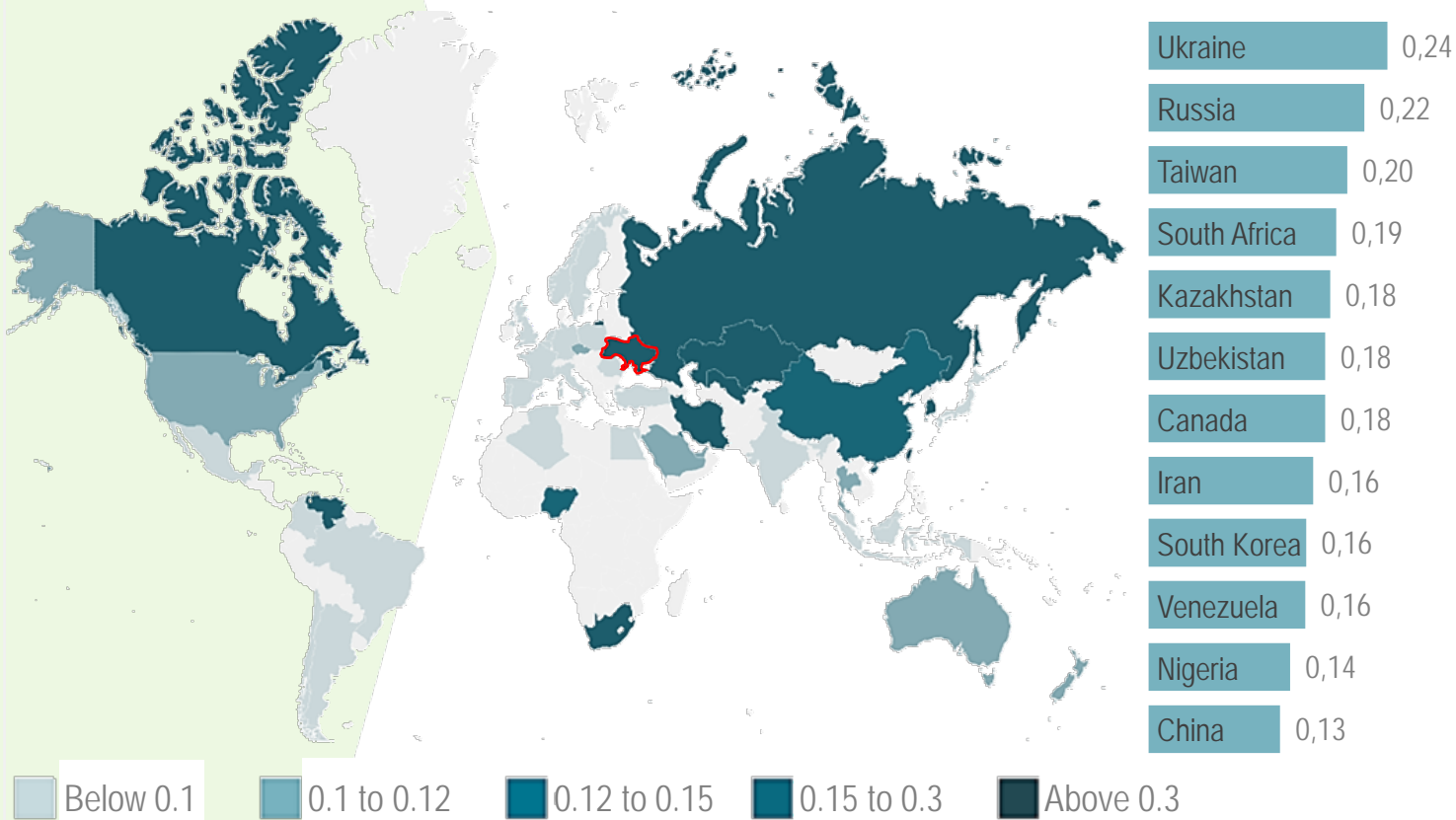
Енергоємність ВВП України є однією з найвищих у світі:

у 2,5 рази вище ніж у Польщі та у 3,3 рази вище ніж у Німеччині (за даними 2018 року)

Enerdata

Global Energy Statistical Yearbook 2019

Breakdown by country (koe/\$2015p)

Висока енерго-
ємність
ВВП

Низька
конкуренто-
спроможність
економіки

Пріоритети політики енергоефективності:

Житловий
сектор

Житловий
сектор

до 2021 р.

з 2021 р.

4

Урядова програма «теплих кредитів»

Виконання за весь час роботи:

9 млрд грн
залучено в енергоефективні заходи

860 тис. родин
стали учасниками програми

3,2 млрд грн
видатків бюджету на відшкодування

450 млн м³
- щорічна економія ПЕР в еквіваленті газу

Виконання у 2020 році:

1 млрд грн
залучено в енерго-ефективні заходи

111 тис. родин
стали учасниками програми

260 млн грн
видатків бюджету на відшкодування

Продовження виконання у 2021 році:

Урядом 30.09.2020 прийнято рішення щодо продовження виконання програми (фінансування – **150 млн грн**; цільова група – **приватні будинки**)

Продовження виконання після 2021 року:

Підготовлено **проект Концепції нової цільової 5-річної програми**. Нова програма стосуватиметься підтримки енергоефективності в житловому секторі, та у галузях, яким до цього не приділялось належної уваги (в першу чергу це **промисловість, бюджетна сфера**, інфраструктура **зарядних станцій для електрокарів**)

Євроінтеграція

Імплементация Директив: прийняття та практична реалізація більше 60 законів та підзаконних актів.

Директиви ЄС:
2012/27/ЄС,
2010/31/ЄС,
2010/30/ЄС,
2009/125/ЄС,
2009/28/ЄС та
2018/2001

Схвалення Національних цілей з енергоефективності та ВДЕ, нового Національного плану дій з енергоефективності на період до 2030 року, інтегрованого Національного енергетичного та кліматичного плану на період до 2030 року. Моніторинг досягнення цілей та виконання заходів Планів.

Національні цілі та плани дій в сфері енергоефективності та зеленої енергетики

Технічні регламенти з енергетичного маркування та екодизайну

Розробка та прийняття Регламентів: затверджено 23 регламенти з екодизайну та 11 з енергетичного маркування. Розроблено 5 регламентів з енергетичного маркування. Запровадження моніторингу дотримання вимог Регламентів, запровадження енергетичного маркування будівельних матеріалів та споживчих товарів.

Міжнародне співробітництво

Реалізація та моніторинг меморандумів та інших двосторонніх документів щодо співпраці з міжнародними організаціями, країнами, проєктами МТД в ключі розвитку енергоефективності. Виконання зобов'язань, що впливають із членства в IRENA.

Енергосервіс у бюджетній сфері

розробка та прийняття ЕСКО-законодавства

2015

2016

укладено **20 ЕСКО-договорів** на суму **18 млн. грн**

удосконалення ЕСКО-законодавства

2017

укладено **210 ЕСКО-договорів** на суму **218 млн. грн**

укладено **200 ЕСКО-договорів** на суму **641,5 млн грн**

2019

укладено **116 ЕСКО-договорів** на суму **379,2 млн. грн**

Оголошено 1247 тендерів, з них **546 – укладених ЕСКО-договорів** на суму **1,2 млрд. грн**

ВСЬОГО

Формування Фонду декарбонізації як окремого рядка видатків Державного бюджету

(без створення окремої юридичної особи)

Сфера охоплення – усі сектори економіки

У 2019 році надходження екологічного податку на викиди CO₂ зросли із 50 млн. грн до 0,9 млрд. грн. У 2020 та 2021 роках прогнозується зібрати по 0,9 млрд. грн.

Жодна з діючих бюджетних програм не має заходів із скорочення емісії викидів через CO₂ шляхом впровадження енергоефективних заходів.

Спрямувати усі надходження податку на викиди CO₂ у цільовий фонд декарбонізації (без окремого адміністрування, як, наприклад, державний фонд регіонального розвитку)

Планується використання коштів цільового фонду декарбонізації виключно на проекти, що мають на меті підвищення енергоефективності і зниження викидів CO₂

«РОЗУМНІ МЕРЕЖІ» В ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИЦІ УКРАЇНИ

1

Технологічні втрати **17 млрд кВт·год** або **12%** від виробленої електроенергії : в 1,5 рази більше за середньоєвропейський рівень, в 2 рази – рівень у розвинутих країнах.

2

Застрілі лічильники = крадіжки

3

SAIDI - 2019 рік - середня по Україні тривалість відключень - **478** хвилин для планових відключень, і **683** хвилини для непланових. У ЄС цей показник склав **160** і **102** хвилини відповідно.

Впровадження концепції «Розумних мереж» допоможе подолати ці негативні явища в електроенергетиці

«Розумний облік» - мінімізація крадіжок електроенергії

Автоматизація розподільчих мереж - покращення надійності електропостачання

Зниження втрат електроенергії – зниження обсягу викидів CO2 та інших речовин

Підвищення рівня задоволеності споживачів якістю і надійністю електропостачання

Запровадження єдиної технічної політики модернізації електромереж країни*

*Міненерго за підтримки Світового Банку наразі розробляє «Концепцію впровадження Розумних мереж в Україні»

Джерело фінансування модернізації електромереж - RAB-регулювання (стимулююче тарифоутворення) для ОСП і ОСРів (з 01.01.2021)

Електроенергетика України потребує термінової масштабної діджиталізації, переходу до концепції неперервного електропостачання, із мінімальними перервами. І здійснити це можливо лише шляхом впровадження технологій «Розумних мереж».

Держенергоефективності АГЕНТСТВО ЗЕЛеної ЕНЕРГЕТИКИ

Крос-секторальний орган, який забезпечує сталий розвиток країни

Агентство підтримує, стимулює, реалізує «зелений» перехід

Паризька угода

Угода про Асоціацію «Україна-ЄС»

Європейський Зелений Курс

Ключові функції

«Зелені» облигації

ЕСКО

Енергетична утилізація відходів

Фонд декарбонізації

Державна програма підтримки енергоефективності в різних секторах економіки

Імплементация законодавства ЄС

«Зелений» водень

Розвиток біоенергетики: ринки твердого та рідкого біопалива

План законодавчої роботи в сфері енергоефективності

Імплементация законодавства ЄС в сфері енергоефективності

- Проект Закону України «Про енергетичну ефективність» (погоджується із ЦОБВ);
- Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергетичного потенціалу» щодо розвитку високоефективної когенерації» (погоджується із ЦОБВ);
- Розробка та прийняття близько 40 підзаконних нормативно-правових актів;
- Низка технічних регламентів з екодизайну та енергомаркування (погоджується із ЦОБВ).
 - Створення європейської законодавчої бази для сфери енергоефективності відповідно до міжнародних зобов'язань України.
 - Адаптація до вимог ЄС щодо технічних регламентів з екодизайну та енергетичного маркування продукції для покращення енергетичних та екологічних характеристик енергоспоживчої продукції на ринку.

Стимулювання розвитку ринку енергосервісу

- Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо особливостей реалізації енергосервісу на об'єктах тепlopостачання, централізованого питного водopостачання, централізованого водовідведення, розподілу електричної енергії» (погоджується із ЦОБВ);
- Проект Закону України щодо розблокування закупівель енергосервісу (готується для внесення на КМУ);
- Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання розвитку енергосервісу» в частині подолання бар'єрів та створення сприятливих умов для залучення інвестицій на ринок ЕСКо (+ розробка 4 підзаконних нормативно-правових актів)
 - Відновлення можливості проведення закупівель енергосервісу; розширення механізму на сфері тепlopостачання, водopостачання та водовідведення, розподілу електричної енергії; удосконалення процедур механізму відповідно до наявної практики. Масштабування залучення приватних інвестицій в партнерстві з державою.

Створення Фонду декарбонізації

- Проект Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо забезпечення гарантованого джерела фінансування енергомодернізації підприємств України» (погоджується із ЦОБВ);
- Проект постанови Кабінету Міністрів України про затвердження Порядку використання коштів державного фонду енергоефективної модернізації підприємств (розробляється)
 - Створення інструменту фінансової підтримки впровадження енергоефективних заходів на промислових підприємствах; із забезпеченням сталого джерела фінансування за рахунок надходжень від податків на викиди вуглецевого газу.

Розвиток механізмів стимулювання енергоефективності в різних секторах економіки

- Проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про Національний план дій з енергоефективності до 2030 року» (погоджується із ЦОБВ);
- Концепція державної цільової економічної програми з енергоефективності та розвитку ВДЕ на 2022-2026 роки (погоджується із ЦОБВ);
- Державна цільова економічна програма з енергоефективності та розвитку ВДЕ на 2022-2026 роки (розробляється);
- Концепція та план заходів щодо розвитку ринку зелених облігацій в Україні (розроблено)
 - Впровадження європейських підходів до стратегічного планування та моніторингу політик та заходів в сфері енергоефективності; забезпечення запланованих заходів фінансуванням із державного бюджету. Створення ефективних механізмів державного стимулювання енергоефективності для основних споживачів енергії. Створення та розвиток ринку зелених облігацій для залучення приватних інвестицій в енергоефективні проекти